

Tako je minil dan volitve, kjer so prisegli vsi navzoči, da se hočejo vedno ravnati po nasvetu voditeljev. — Boj je bil hud, a odločen, upamo, da zadnji! Mi se borimo še dalje, zmaga mora biti naša!

Iz Marnberga. (Kmetijsko društvo) je imelo pretečeno nedeljo dne 21. t. m. svoj redni občni zbor. Kmetov in delavcev je bilo pri zborovanju okoli 250. Vsi so bili radovedni, kako se je obnesel račun Zavžitnega društva za leto 1899. Ako bi bilo resnično, kar so nasprotniki koj po ustanovitvi društva kvasili, tedaj bi moralo biti vsaj par tisočakov zgube. Da pa so nasprotniki celo leto lagali, o društvenem gospodarstvu, to so udje po sklepem računu jasno spoznali.

Zavžitno društvo je imelo v upravnih dobi od 12. sušca 1899 do 31. grudna 1899 denarnega prometa 116.736 kron 11 vinarjev. Blaga se je prodalo za 33.027,54 K, deleži so znašali 22.020 K. Koncem pretečenega leta je bila vrednost društvenega blaga v zalogi 41.857,07 K, izmed katerega je bilo v marnberški zalogi 20.710 K 33 h, podružnica na Muti je imela zalogo 9.329,9 K in podružnica v Ribnici 11.816,34 K vrednosti. Čisti dobiček znaša 1.049 K 70 h.

Številke tedaj govorijo, da je društvo dobro gospodarilo, da ima trdno podlago in modro vodstvo. Iste številke pa tudi učijo, da je bilo tako društvo delavcem in kmetom zelo potrebno, ker se toliko zanimajo zanj. Z novim letom se je Zavžitno društvo razširilo v kmetijsko zadrugo, da bi tako kmetje svoje lastne pridelke kakor živino, žito, les, mleko itd. lahko po zadrugi spravljali v denar. Trgovci, ki bodo pošteno ravnali, bodo poleg »Kmetijskega društva« lahko izhajali; društvo jim tega ne bo zavidalo in bo hodilo svojo pot v prospeh in procvit kmetijskega in delavskega stanu. Združena moč pač mnogo velja, če tudi nasprotnik se tol'ko reglja.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Najvišje potrjenje. Ptujkega okraj zastopa načelnik J. Zelnik in njega namestnik S. Ožgan sta dobila najvišje potrjenje.

Abrahamiada jungovca Pribila. Dozdaj so bile znane le Jeremiade, v prvi številki preosnovanega učiteljskega lista »Popotnika« pa je zapel jungovec Pribil prvo Abrahamiado, kakor jo sam imenuje. To je namreč prikrit in neosnovan napad na katoliške zahteve in katoliško misleče može, okrašen a la rococo s frazami, tujkami in citati. No, gospod Pribil je še mlad in ne čudimo se, da je bojevit, a da g. urednik »Popotnika« pripušča v strokovnem listu in v strokovnem spisu o »Vaznosti zemljepisnega pouka« take napade, tega nismo pričakovali. Ali je res treba tega vednega in neprestanega izzivanja?

»Narodni Gospodar.« Prvo številko tega novega lista so dobili tudi vsi naši naročniki. Nam vsled tega ni treba opozarjati, kako izborna je prva številka. Pač ne bi smela sedaj nobena zadruga in nobeno bralno društvo zamuditi, da si naroči list, a tudi posamezniki naj, ako le možno, stopijo med njegove naročnike. Z ozirom na vsebino opozarjamo posebno na članke, ki priporočajo, da se naj pridelovanje žita skrči, a glavna pozornost obrne pridelovanju krme in živinoreji. Za naše trgovce in za one, ki so pristaši konsumnih društev, pa bo jako zanimiv članek v prilogi »Zadruga«: Zadruga in trgovci. Tudi nam ugaja misel združnih trgovcev. Mi smo lani priporočali neko nadzorstvo trgovcev po državi. A mi sedaj opuščamo to birokratično misel ter jo zamenjamo z demokratično, naj stopijo trgovci in zadruga med seboj v prijateljske razmere.

Za mariborsko šolo so zložili mladi rodoljubi prvi dar 5 kron. Slovenci, posebno Mariborčani, naj ne bo sestanka, pri kojem

bi se ne pobiralo za mariborsko šolo. Le ako napnemo vse sile, dobili bomo slovensko šolo. Živel! prvi darovalci in njih prvi posnemovalci!

Slovenski učitelji pozor! Razpisana je učiteljska služba na dvorazrednici pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu p. Lučane. Šola je v drugem plačilnem razredu. Ker leži šola na narodni meji, naj se oglašijo za mesto narodno zavedni slovenski učitelji.

Uvod v narodno gospodarstvo, se imenuje nova knjiga, ki jo je uredil Vekoslav Kukovec. Cena 1 K. Knjiga se naroča pri M. J. Nerat-u, uredniku »Popotnik«-ovem v Mariboru in se dobi tudi v vseh knjigotračnicah po Slovenskem.

Zgorela je v Studenicah pri Mariboru šestletna hčerka gostilničarja Karola Zavodnika. Šla je h kotlu, v katerem so kuhali krompir za prešiče, a je prišla preblizu ognja.

Zopet nesreča na mariborskem kolodvoru. V petek dopoldne se je na kolodvoru južne železnice v Mariboru dogodila zopet nesreča, ki priča, da na južni železnici sedaj človek vsak hip ni varen življenja. Premikali so dva vlaka. Stroja vlakov sta trčila s toliko silo skupaj, da je jeden voz popolnoma zdrobljen in jednemu uslužbencu odtrgana čeljust.

Slovenski zdravnik v Gornji Radgoni. S 1. februarom se naseli v Gornji Radgoni slovenski zdravnik dr. Leo Kreft. Kot Slovenec se bo lahko sporazumel s slovenskim ljudstvom, kot spreten zdravnik pa bo mu tudi lahko pomagal, za-to se ga oklenite Slovenci gornjeradgonskega okraja!

Smrt. Dne 22. januarja t. l. je umrl v Ptuj v 84 letu po dolgotrajni bolezni starosta spodnještajarskih učiteljev, gosp. Karol Schweigl, nadučitelj v pok., odlikovan z zlatim križcem. Celih 51 let je posvečeval vse svoje dušne in telesne moči vzgoji in pouku slovenske mladine. — Naj v miru počiva!

Uvrščenje šol v plač. razrede. V I. razred pride samo (!) šola okolica Celje; v II. plačilni razred: Dobrna, Sv. Jurij na juž. žel., Vojnik, Kalobje, Vransko, Polzela, Rečica, Konjice, Judok, Kunigunda, Rakovice, Skomre, Vitanje, Šmarje, Sv. Ema, Luče, Mihael, Gornji-grad, Bočna, Ksaveri, Jurklošter, Hrastnik, Loka, Lokavce, Marjeta, Trbovlje, Vode, Laško, Malanedelja, dekliska šola Ljutomer, Gornja Radgona, Sv. Lenart pri Mariboru, Studenci, Št. Ilj, Kamnica, Lembah, Št. Lovrenc, Ruše, Sv. Peter, Razvanje, Rotvaj, Pekre, Tinjsko, Ormož, Sv. Duh pri Ptuj, okolica Ptuj, Sv. Križ tik Slatine, Sv. Rok, Rogatec, Kozje, Preborje, Podčetrtek, Sevnica, Planina, Globoko, Orehova vas, Brežice, Muta, Marnberg, Vuzenica, Sobota, Šostanj, Velenje, Št. Ilj, Razbold, Sv. Vid, Kaplja.

Odhodnica. Dne 18. t. m. zvečer poslavljal se je v Nar. domu celjsko pevsko društvo od svojega večletnega marljivega tajnika gosp. Hinko Saxa, odhajajočega po svojem stanovskem poklicu kot tiskar na Dunaj. Mnogobrojna vdeležba na tej odhodnici pričala je, da celjski Slovenci vedó ceniti zasluge moža, ki, akoravno delavec brez donečega naslova, je morebiti več koristil narodu, kakor oni, ki se ponaša s svojim imenom in obeša vsako neznatno delo na veliki zvon. Med — veselim petjem našega mešanega zbora potekal je hitro čas in bilo je že čez polnoč, ko smo se poslovili končno od priljubljenega tajnika. Čeravno je sel daleč proti severu, vendar bode našel tudi tam če ne slovensko, pa slovansko družbo, saj: »Slovan povsod brate ima«. Mi Celjani mu želimo vso srečo in mu kličemo: Na veselo svidenje!

Spomini na celjske izgrede. Zopet so bili štirje celjski Nemci zaradi svojega obnašanja dne 8. avg. l. l. povodom češkega obiska obsojeni na denarne kazni, in sicer ker so Zimniakove gospiče izročevali javnemu zaničevanju. Obsojeni so Peresich, Koser, Golitsch in sin celjskega župana Gustav Stiger.

Veletržec Supanc iz Pristave. Nas narodni nasprotnik, čeprav živi od našega naroda, razposlal je pred kratkim sledeče nemške (!) oglase spodnještajarskim trgovcem, tudi slovenskim: Še enkrat se sklicujem na Vaše tovarištvo, ter Vas prosim, da nas (nemškega Supanca!) podpirate v boju proti klerikalnim konsumnim društvom in da tvrdke, katere s takimi društvi tržijo, brezobzirno odklanjate. Pri klerikalnem zborovanju v Mariboru (ki ga pa ni bilo!) tekom tega leta se je sklenilo, ustanoviti po celem Spodnjem Štajarju kakor na Kranjskem konsumna in druga (kaka druga?) društva in nas trgovce pregnati z naše domače zemlje (ki je pa slovenska, Vi pa ste posili Nemec) in z naših ognjišč (kjer si kuhate pridelke slovenske zemlje). . . . Spodaj Vam naznanjam tvrdke, ki tržijo s konsumnimi društvi. . . . In kdo je med njimi imenovan? Tudi gosp. Peter Majdič, veletržec z moko v Celju, odločen Slovenec. Tudi nemški spodnještajarski trgovci so prodajali in še prodajajo konsumom, a niso imenovani, ker so Nemci. Tukaj vidimo, kam celi boj meri. To je le boj proti Slovencem. Slovenski kmet vstaja in nemških in nemških trgovcev je postalo — strah.

Častnim občanom občine Sedlašek pri Sv. Trojici v Halozah je izvoljen gsp. Anton Sakelšek, logar minoriški.

Breška nemška „šparkasa“. Gospod dr. Gvidon Srebre, odvetnik v Brezicah in načelnik okrajnemu zastopu, izstopil je iz načelnštva nemške »šparkase« pri tej priliki odnesel je pa tudi ves denar, ki ga je imel naloženega v tem zavodu. Kaj pa to pomeni? Naše ljudstvo je razumno dovelj, da bo znalo takoj prav tolmačiti moški ta korak prvega odličnjaka v breškem okraju. Podpirajmo domače zavode!

Konjiške novice. Konjiški Slovenci so že začeli misliti na občinske volitve, ki se bodo vršile drugo leto. Svojo posebno pozornost obračajo na drugi razred. V Konjicah se ugiba, kaj bo neki storil gospod Zoff, ako pride trg v slovenske roke. — Konjiške Slovenke in Slovenci so priredili s pomočjo posojilnice v Konjicah revnim otrokom božičnico, ki se je vršila brez vsakega hrupa in govora. Udeležila sta se božičnice samoumevno tudi ondotni slovenski učitelj in učiteljica. Toda to je bila v očeh nemškega okrajnega šol. odb. velikanska pregreha. Dne 16. t. m. je sklenil odbor, da prideta učitelj in učiteljica v disciplinarno preiskavo, ker se v šoli ne sme tirati — politika. Preiskavo bo vodil okrajni nadzornik, in upamo, da bo vedel varovati prostost in čast učiteljstva ter pošteno zavrnil okrajni šolski svet, naj ne nadleguje njega in učiteljstva več s takimi sklepi. — Gospod Ivan Šepić, je izvoljen častnim občanom okolice Konjice, kjer je več let županoval.

Iz Malanedelje. Tukaj imajo otroci zelo hud, tako imenovani oslovski kašelj, vsled česar je šola do 15. febr. zaprta. Ljudje tudi zelo bolehalo vsled prehlada, kar je najbrž kriva pretekla huda zima, tudi umrlo njih je veliko; prve dni tega meseca bil je vsak dan mrlič, še celo po dva. — Vsled hudega mraza in velikega snega, naredili so to zimo zajci na drevescih občutno velike škode, samo g. Šeku, tukajšnjemu trgovcu ogulili so več stotin lepih drevesc. Nek posestnik Čirič iz Radislavec ceni škodo po dolgouheh pouzročeno čez 100 K, a vendar še ima ta dolgouhec toliko zagovora. Drevje se nam vedno priporoča saditi, toda za dolgouhca kali?

Razdeljena Slatina. V deželnem zboru štajarskem sklenjeni zakon, da se občina Slatina razdeli v občini Kopališče Slatina in Okolica Slatina, je dobil najvišje potrjenje. Nemški listi so od samega veselja kakor brez pameti. Slovenci pa vemo, da je imel tukaj svojo roko zraven naš namestnik, bivši minister grof Clary. Človek, kateremu je Spodnji Štajar neznani kakor deveta dežela, upa si posegati s svojo nesrečno roko tudi v naše

spodnještajarske razmere in sicer slovenski večini na škodo, a nemčurkim hujšakem na korist. Grof Clary si naj zapomni, da na ta način ne bo potlačil Slovencev, ampak jih vzbudil samo k večjem odporu.

Štrajka v Zagorju, Trbovljah in Hrastniku ne bo. Delavci so dosegli zvišanje plače za 5 odstotkov, stanarino za tiste delavce, ki nimajo rudniških stanovanj in nekaj drugih ugodnostij.

Iz Zdol pri Kozjem nam pišejo, da se bodo ondi kmalu vršile občinske volitve. Med volilci se že pridno agitira, posebno za župansko mesto. Naša želja je, da pridejo v občinski zastop in na županski stol možje, ki v resnici skrbijo za korist in čast v skrb jim izročene občine.

Od Sv. Barbare v Halozah nam poročajo, da se je ustrelil ondi dne 22. t. m. 17-letni Friderik Bračič. Vzrok samomora je baje strah pred kaznijo.

Zaloga soli. Finančno ministerstvo je odredilo, da se osnujeta v Celju in Ljubljani novi zalogi soli.

Edini slovenski svečar na Spodnjem Štajarskem je Lovro Pokorn v Celju. Zato ga toplo priporočamo slovenskim krogom, posebno prečastiti duhovščini, ker slišimo od verodostojne strani, da je vsega priporočanja vreden. Naši slovenski obrtniki nam morajo biti najbližji, podpirajmo jih!

Duhovniške vesti. Umrli je zadnji petek v Kandiji pri Novem mestu Franc Horvat, bivši kaplan pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju. N. v m. p.! Upravitelj videmske dekanije je postal župnik koprivniški, Ivan Prešern; upravitelj v Tinjah ljutomerski kapelan, Fr. Brglez; upravitelj v Vidmu, ondotni kapelan, Jož. Šriber, upravitelj v Dolu ondotni kapelan, Anton Lanjšič. Prestavljeni so kapelani: Ferd. Ciuha v Ljutomer, Alojzij Kramaršič v Dol.

Iz drugih krajev.

Nova molitvena knjiga za dijake je izšla v Ljubljani v katoliški tiskarni. Imenuje se Flos juvenilis ali mladeniški cvet, pisana je v latinskem in slovenskem jeziku ter stane v usnje vezana z rdečo obrezo K 2'60, v platno vezana z rdečo obrezo K 2'20. Dijakom bo gotovo dobro došla.

V ljubljanskem uršulinskem samostanu je umrla č. M. Frančiška Kos, rojena v Koprivniku na Štajarskem dne 12. oktobra 1862. Umrli je za sušico.

Velik štrajk premogarjev na Češkem, kjer štrajka že približno 65.000 mož, je na Dunaju in v Pragi povzročil veliko pomanjkanje premoga. V Pragi so morali zapreti že sole, ker nimajo premoga.

Kako se dobi jetika. Nekateri jetični bolniki se zdravijo z mlekom izpod krave. Veliko ga spišejo vsak dan. Vendar je mleko piti večkrat še zdravim ljudem nevarno. Po mleku se lahko dobi jetika. Krave so večkrat jetične in imajo kal bolezni v mleku. Človek, ki pije nekuhano mleko od jetične krave, dobi v život jetične glivice in loti se ga jetika. To so dokazali zadnji čas zdravniki. Ako pa mleko zavreš, glivice pokrepajo. Vživaj tedaj le kuhano mleko.

Društvene zadeve.

Slovanska čitalnica v Mariboru priredi dne 1. febr. t. l. v krasnih prostorih »Narodnega doma« mariborskega veliki ples. Kdor po pomoči ni dobil vabila ter ga želi, naj se oglasi v »Narodnem domu« ali pa pri društvenem predsedniku g. dr. Firbas-u, c. kr. notarju v Mariboru. Odbor.

Pevsko in bralno društvo Maribor ima v svojih društvenih prostorih v nedeljo 28. t. m. tretji večer za predavanje. Začetek ob 8 uri zvečer. — Igra »Revček Andrejček« bo v nedeljo 4. februarja zvečer ob polu osmi uri, po predstavi bo ples, pri katerem bo svirala mariborska veteranska godba.

Hoče. Pri obnem zboru »Katoliškega gospodarskega in bralnega društva« v Hočah so v odbor izvoljeni gg.: L. Schlamberger, predsednik; S. Šunko, podpredsednik; Rad. Preindl, tajnik; A. Postružnik, blagajnik; J. Gselman, knjižničar; V. Jug, J. Pivec, Lovr. Visočnik in J. Frangež, odborniki.

Za »Našo stražo« je dal čast. gospod Ivan Topolnik 10 K.

Za šolo na Muti je daroval g. Anton Kolar, kaplan pri Novi cerkvi 7 K.

Kmetijsko bralno društvo v Majšpergu bode imelo svoje zborovanje v nedeljo dne 28. jan. po večernicah, pri kojem se bode volil novi odbor. K mnogobrojni udeležbi uljudno vabi odbor.

Sv. Križ pri Ljutomeru. Bralno društvo je v svojem glavnem zborovanju dne 21. t. m. jednoglasno izrazilo zahvalo veleč. g. dr. Iv. Križaniču, kan. v Mariboru, g. Lud. Lederhas, profesorju v Ljubljani, č. g. Mat. Štraki, vikarju v Mariboru in č. g. Jos. Weixl, beneficijatu v Ptuj, ki ga velikodušno podpirajo, odkar obstoji. Bog plati! — Volilo si je ta-le odbor: č. g. Jos. Mihalič, kaplan, predsednik, g. M. Slavič, posestnik, podpredsednik; gosp. Ant. Herzog, nadučitelj, tajnik; gosp. Iv. Bernot, učitelj, blagajnik; g. Karol Mavrič, učitelj, knjižničar; preč. g. Anton Lacko, župnik in duh. svet. ter g. Jos. Rožman, posestnik, odbornika. — Društvo bo posebno s pristopom mladine tem uspešneje delovalo. Živeli mladi udje!

Vrnska narodna čitalnica priredi v nedeljo 4. febr. ob 7. uri zvečer veselico s petjem (s prijaznim sodelovanjem »Vrnske Vile«) prosto zabavo in plesom. K mnogi udeležbi vabi uljudno odbor.

Ormož. Vabilo k obnem zboru ormoške ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda, ki bode dne 2. februarja 1900 ob 3 uri popoldne v sobi okrajnega zastopa. K obilni udeležbi vabi odbor.

Sv. Križ na Murskem polju. Dne 4. febr. bode na tukajšnji šoli potovalni učitelj g. M. Jelovšek predaval o govedoreji in mlekarstvu. Za napredek uneti gospodarji udeležite se predavanja!

Odbor kmetijskega bralnega društva na Hajdini se je za leto 1900 takole sestavil: gg. Andrej Šlamberger, predsednik, M. Horvat, podpredsednik, Ivan Grahar, blagajnik, A. Pogruje, tajnik in Fr. Podobnik in Miha Štole, odbornika.

Bralno društvo na Ljubnem ima redno zborovanje s predavanjem o sadjereji dne 2. februarja ob 3. uri popoldne v šolskem poslopji. K mnogobrojni udeležbi vabi uljudno odbor.

Bralno društvo pri Mariji Snežni na Velki ima na Svečnico 2. febr. v stari šoli svoj obni zbor z običajnim vspeodom. Začetek ob 3. uri. K obilni udeležbi in pristopu vabi odbor.

Bralno društvo na Frankolovem priredi v nedeljo dne 28. januarja po večernicah v šolskih prostorih poučno predavanje. Govoril bo potovalni učitelj g. Ivan Bele o sadjarstvu in vinarstvu. Najuljudneje, posebno društvenike vabi k mnogobrojni udeležbi — predsednik.

Kmetijska zadruga za Radence in okolico priredi 2. febr. ob 3 uri popoldne pri g. J. Zemljiču poučni shod, na katerem bode predaval g. učitelj M. Jelovšek o živinoreji. Gospodarji, ki vam je na srcu napredek gospodarstva, pridite poslušati! Zadrugi pozdrav!

Ptuj. Slov. kat. polit. društvo v Ptuj je pri glavnem zborovanju dne 23. januarja izvolilo sledeči odbor: Predsednik: Josip Zelenik posestnik, pri Sv. Urbanu. Podpredsednik: dr. Anton Brumen, odvetnik v Ptuj. Blagajnik: dr. Tomaž Hovtat, odvet. v Ptuj. Tajnik: Miran Lorber, odvet. solic. v Ptuj. Odborniki: Vincenc Bezjak, krojaški mojster; Marko Pavlinič, posestnik, oba v Ptuj; Alojz Šuta, župnik pri Sv. Marjeti. Namestniki: Jože Sinko, župnik pri Sv. Bolfenku;

M Brencič, veleposest. v Zabjeku; Aleksander Pinterič, odvet. solic. v Ptuj.

Čitalnica v Brežicah priredi dne 10. februarja koncert in plesni venček. Začetek ob 8. uri zvečer. Vabi uljudno odbor.

Bralno društvo pri Sv. Marjeti ima svoj redni obni zbor v nedeljo 28. t. m. ob 3 popoldne. Ob enem pa priredi s sodelovanjem pevskega zbora Slomšekovo slavnost s petjem in predavanjem. Slavnostni govor v proslavo 100letnice velikega škofa ima veleč. g. dr. Ant. Medved. K obilni vdeležbi vabi odbor.

Sv. Lenart nad Laškim. Pri zadnjem zborovanju kmetijskega bralnega društva so bili izvoljeni Vincenc Lapornik za predsednika, Ignac Sajtl za podpredsednika, Franc Časl za tajnika. Odborniki so kmečki verni in narodni možje, zato pa bo tudi naše bralno društvo gotovo prešinjalo pravi duh, ki bo nam blažil dneve burnega življenja.

† Kanonik Karol Gajšek.

„Kateri pa so bili učeni, se bodo svetili kakor nebesna svetloba, in kateri jih veliko podučujejo v pravici, kakor zvezde na večne čase.“
Dan. 12, 3.

Devetnajsto stoletje se je nagnilo v svoj večni grob in z njim ogromno število ljudi, učenih in slavnih, priprostitih in ubožcev. Marsikatera solza je že za temi potekla, pozabilo se je že več ali manj na nje, le njih dela so šla za njimi.

Tudi župnija dobernska se zbira ob koncu tega stoletja krog groba nepozabnega mu ljubljence in — plaka... V grobu spava sedaj; življenja burni valovi ne segajo več v grob, tje prihaja le žalujočega ljudstva odmev:

„Blagor mu, ki se spočije,
V črni zemlji v Bogu spi;
Lepše solnce njemu sije,
Lepša zarja rumeni.“

Na minulega starega leta dan ob 1 uri popoldne je naznanil na Doberni veliki zvon tužno vest, da je nehal živeti visokočastiti gospod častni kanonik Karol Gajšek, vpočjeni župnik. Srce, ki je trideset let v ljubezni utripalo za dobernske župljane, je nehalo biti; glas, ki je tolikokrat zadonel v čast božjo in jih toliko poučeval v pravici, je umolknil; oči vedno iskrene in do zadnjega časa bistre, so zaprte; telo nekaj tako živo in delavno, se ne giblje več, znamenje, da je kruta smrt neizprosno zahtevala svojo žrtev, Bog pa k sebi poklical svojega služabnika, da ga venča s krono zveličanja.

Toda pogledimo malo v življenje tega zaslužnega gospoda. Rodil se je v Vojniku dne 26. okt. 1824. od ne toliko premožnih, pa vrlh starišev. Študije je dokončal v Celju, Gradcu in Celovcu s prav dobrim vspehom in bil dne 6. julija 1848 od rajnega Slomškega posvečen v mašnika. Od te dobe se je začelo za našega pokojnika delo, trpljenje, žalost in veselje, kakor je to delež več ali manj vsakega duhovnika. Ker je bil krepak in čil, so ga pošiljali v težavne hribovite kraje. Kaplanoval je blizu 12 let in sicer v Galiciji, na Vrnskem, v Laškem trgu, v Šmartinu pri Slov. Gradcu, v Skalajah, v Grižah in Vidmu. Od tod je prišel kot župnik k Sv. Florijanu na Boču, kjer je pastiroval osem let.

Ko je bila l. 1869. po smrti preč. gosp. Frančiška S. Otorepeca župnija na Doberni izpraznjena, je rajni gospod Gajšek prosil za njo in jo tudi dobil. Tu se je prav za prav začela njegova vsestranska delavnost. Posebno pozornost je obračal na hišo božjo. Prej je bila cerkva Matere božje le neznatna, sedaj pa jo občuduje vsakdo in tuji se ji divijo meneč, da bi čast delala celó kakemu večjemu mestu.

Po smrti velč. gosp. Juvančiča, kanonika in dekana v Novicerkvi, je rajni g. Gajšek bil imenovan kanonikom štrasburskega kapitola in tudi prezentiran za novocerkovsko župnijo, pa je odklonil. Pač pa je bil l. 1885 postavljen za dekanjskega administratorja in pozneje

za dekana, katero službo je opravljal 11 let, dokler se ni huda bolezen oglasila. V teh letih se je tudi postavila »duhovska hiša«, ki se je l. 1887 izročila svojemu namenu. Leta 1893. je postal častni kanonik lavant. skofije in knezo-skof. konzistorijalni svetovalec. To leto je moral prestat bridko prekušnjo, vsled česar se mu je rodila bolezen, ki ga je končno spravila v grob. L. 1896. se je bolezen shujšala, zato je odložil dekanjsko službo in poleg kaplana je moral imeti še enega pomočnika. Vkljub boleznim je leta 1897. ponovil in povišal zvonik, tako, da je cerkev zdaj dovršena. Za službo božjo je priredil veliko lepih paramentov.

Med takim delovanjem so tekli dnevi in leta. Petdeset let uspešnega delovanja v vinogradu Gospodovem za cerkev in mnogo let tudi za šolo je imel za seboj; tedaj je pač čutil v sebi opomin: Jubileum Deo salutari nostro! — hvalimo Boga, svojega rešenika. Mil. knez in škof so jih sami obiskali ter jim častitali in tudi v posebnem krasnem pismu cenili njihove zasluge. Dne 6. julija 1898 se je zbralo okoli sivega starčka-jubilanta 21 č. gg. duhovnikov iz raznih krajev, da ga spremljajo v cerkev k redki svečanosti. Še več. Tudi cesar je odlikoval jubilanta z zlatim križcem s krono za zasluge in s kolajno za 40letno ozir. 50letno zvesto službovanje. Zares, tako se časti vzoren duhovnik in zvest avstrijski državljani!

Prišel je pa tudi čas zasluženega pokoja. S 1. majem 1899 je odložil pastirsko palico in se naselil v svoji hišici nasproti cerkvi,

da bi tako vsak dan zrl na spomenik svojega delovanja; da pač:

Blagor mu, ki trudi se obilo
Dan bo prišel, krasen dan plačila;
Kar je roka brazdi izročila,
Klilo bode, cvet in sad rodilo.

Za slovo je še napisal sledeče vrstice: »Danes odložim pastirstvo fare na Dobrni, katero sem od 12. avg. 1869 do 1. maja 1899 opravljal. Veliko vesele ur sem doživel, pa tudi marsiktere bridke prebil. Srečno torej Dobrničani, držite se naukov, ktere sem vam delil! Ti pa, o presveta gospa Marija, ktere slavo sem 30 let oznanoval, ne zapusti me, ampak prosi, da pridem s svojimi farmani enkrat v Tvoje nebesko svetišče!«

Kdo bi mislil, da se bo to tako kmalu izpolnilo. Po leti ob času sv. birme na Dobrni so ga mil. knez in škof obiskali; takrat je bil še precej čvrst. Pa črna jesen in zima ste se vlegli na zemljo. Bolezen se je shujšala, vlegel se je v posteljo, iz katere ni več zdrav vstal. O božičnih praznikih se je stanje shujšalo in na sv. noč po polnočnicah je bil nagloma previden. Mili zvonovi so peli slavo novorojenemu Jezusu, starček pa je Gospoda z največjo pobožnostjo prejel. Od takrat smo zmirom čuvali pri njegovi smrtni postelji; upanja ni bilo mnogo, ker ga je močno dušilo. Pred smrtjo še je marsikaj naročal in nas blagoslavljal. Prišel je čas ločitve. V nedeljo, ko je v cerkvi sv. opravilo minilo, je lahko in mirno v Gospodu zaspal.

Z njim je preminil mož jeklen, mož odločen in značajan, ki se ni bal nasprotnikov,

ki je vsled tega vstrajno delal in veliko dosegel; mož pobožen, vnet za čast Gospodovo, mož ljubeznjiv in krotek, z eno besedo: bil je cel mož.

Pogreb, ki se je vršil 2. t. m. dopoldne, je bil veličasten. Vsled slabega vremena in neugodne zveze je prišlo le 22 duhovnikov svojega sobrata spremljat k zadnjemu počitku. Pogreb je vodil preč. gospod kanonik in dekan dr. L. Gregorec. Vsa Doberna je bila na nogah in le težko se je ločila od svojega dolgoletnega dušnega pastirja. Milo in pretresujoče so doneli žalni glasovi »Nad zvezdami« po mrtvaskem polju. Le težko, težko smo se ločili od groba, ki nam krije tako drage ostanke; v duhu pa ostanemo skupaj, dokler se ne vidimo nad zvezdami.

Loterijske številke.

Gradec, 20. jan. 1900 38, 64, 73, 28, 36
Dunaj „ „ „ 67, 33, 85, 24, 26

Slovenci, Slovenke!

podpirajte „Našo stražo“;
pristopajte k „Družbi sv. Cirila in Metoda“.

Štajarski Slovenci,
darujte za šolo v Muti

Umetno-obrtna delavnica cerkvenih kamnoseških in podobarskih del

kamnoseka **J. F. PEYER-ja** priseženega
v Mariboru, izvedenega

Kokoschnegg-Allee, Hilariusstrasse, Carneristrasse.

Izdeluje altarje, prižnice, obhajilne mize, krstne kamene, okna, itd. itd. Tudi prevzema mere prostorov za omenjene predmete, kakor tudi originalne načrte.

Posebno se bavi z napravo nagrobnih spomenikov. Prav velika zaloga dogotovljenih novih nagrobnih kamenov od peščenega kamena, mramorja, granita in sijenita.

Solidna postrežba in prav nizke cene.

51

Stomšekove

„PRIDIGE OSNOVANE“

glavnih spisov šesta knjiga.

Ravnokar je dotiskana in se začne te dni razpošiljavati.

Obsega v srednji 8° za uvod: »Vaje cerkvene zgovornosti« str. 1—150. — Potem I. del »Pridige ob nedeljah« (50) str. 51—248; II. del »Pridige ob zapovedanih praznikih« (20) str. 251—306; III. del »Pridige ob cerkvenih godovih« (12) str. 309—348; IV. del »Pridige ob godovih svetnikov sploh« (commune sanctorum) (32) str. 351—450.

Skupaj 114 pridig izborne vsebine.

Cena broširani knjigi s poštnino je 4 K.

Dobiva se v »tiskarni sv. Cirila v Mariboru« pa tudi po vseh drugih slovenskih bukvarnah.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu vsakovrstne podobice, molitvenike, rožne vence, svetinjice, križce.

Ve lika knjiga z vzorci od navadnih do najfinejših podobic je v tiskarni na vpogled.

pominki na prvo sv. obhajilo kos od 1 do 10 kr.

Rožne vence vsake velikosti in kakovosti prodajamo na drobno in debelo, rožne vence žalostne Matere Božje in preč. Spočetja itd. — Lepi križci so pa medeni ali niklasti za rožne vence, za kras na steno in posebno za častite duhovnike za sprevidenje bolnikov; križi s stojalcem, svetinjice različnih vrst.

Tiskarna ima v zalogi tiskovine za:

župnijske, občinske in politične urade, odvetnike in notarje, trgovce, hotele in gostilnice, posojilnice in zasebnike.

Naročila na lepake (vsake vrste in velikosti), poročne liste, osmrtnice, spominske liste, vizitke, tabele, knjige, časnike, dalje preskrbi za vsak uad ali zasebnike štamplije (pečate).

Vsako naročilo se izvrši hitro, lično in ceno.

Dopisnice razglednice (Ansichtskarten)

izdeluje podpisana prav lično, hitro in po ceni.

Kdor želi založiti kako razglednico mora doposlati fotografijo dotičnega kraja.

Za obila naročila se priporoča

Tiskarna sv. Cirila Maribor

Koroška ulica št. 5.